

Die gemeenskapsbaseerde oplossingsraamwerk as hulpmiddel vir die gebruik van inligting- en kommunikasietegnologie in ontwikkelingsprojekte

Authors:

Manti Grobler en
C de Villiers

Affiliations:

Departement Informatika,
Universiteit van Pretoria

Corresponding author:

Manti Grobler
manti.grobler@gmail.com
Departement Informatika,
Universiteit van Pretoria
Privaatsak X20, Hatfield
0028

How to cite this article:

Manti Grobler en
C de Villiers, Die
gemeenskapsbaseerde
oplossingsraamwerk
as hulpmiddel vir die
gebruik van inligting- en
kommunikasietegnologie
in ontwikkelingsprojekte,
*Suid-Afrikaanse Tydskrif
vir Natuurwetenskap en
Tegnologie* 37(1) (2018)

Copyright:

© 2018. Authors.
Licensee: *Die Suid-
Afrikaanse Akademie vir
Wetenskap en Kuns*. This
work is licensed under
the Creative Commons
Attribution License.

The community based solutions framework as an aid for the use of information and communication technology in development projects: The Community Based Solutions Framework (CBSF) is a human-centred approach to co-create solutions. The CBSF is the result of a study to solve how information needs, that are meaningful to women working as domestic workers, should effectively be translated through the use of ICT by applying Sen's capability approach.

Die gebruik van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) in ontwikkelingsprojekte word gekortwiek erersyds deur 'n oormatige fokus op tegnologie en andersyds deur 'n toenemende neiging van sosiale studies om verduidelikende teorie te skep sonder om tegnologie aan te spreek. Die kombinasie van hierdie areas van kritiek veroorsaak onbetrokkenheid van die ontvangergemeenskap en 'n gebrek aan insig in die gemeenskap se wêreldbeskouing.

Amper agt miljoen mense bly in stedelike krotbuurte in Suid-Afrika en omtrent 39.2% van stedelike inwoners is arm. Armoede is multi-dimensioneel deurdat mense ekonomiese armoede, tydarmoede en inligtingsarmoede kan ervaar. Ontwikkeling benodig aksie, en inligting word benodig om die proses te begin. 'n Uitbreiding van keuses en die vermoë om keuses uit te oefen, word met ontwikkeling geassosieer. Inligting word benodig om bewus te word van keuses en om die vermoë te ondersteun om keuses wat tot ontwikkeling kan lei, uit te oefen.

Die probleem wat deur hierdie studie aangespreek word, is hoe inligtingsbehoefes wat betekenisvol is vir vroue wat as huishulpe werk, deur die gebruik van IKT aan die lig gebring kan word sodat dit 'n positiewe bydrae kan maak tot hulle ervaring van die 'goeie lewe', soos deur Sen se vermoënsbenadering gedefinieer. Vroue wat as huishulpe in 'n stedelike omgewing werk, verteenwoordig so 'n ontwikkelende gemeenskap.

Behalwe 'n groep vroue wat as huishulpe werk, is 'n groep organisasies wat by ontwikkelingsprojekte betrokke is, ook by die studie betrek. Die organisasies is ingesluit om die raamwerk van die studie te kan evalueer en om 'n perspektief oor insluiting in die konteks van IKT te bied. Hierdie organisasies is deur doelgerigte steekproefneming gekies na aanleiding van die projekte waarby hulle betrokke is, en waardeur mense soos die deelnemende vroue beïnvloed word.

In die gevolglike ontwerpwetenskap- en gevallestudienavorsing is die vermoënsbenadering en die teorie oor die sosiale vorming van tegnologie toegepas deur die gebruik van gemengde IKT-metodes vir studies oor ontwikkelingsprojekte. Die artefak wat geskep is staan as die "Gemeenskapsbaseerde Oplossingsraamwerk" (GBOR) bekend en kan gesien word as bydrae om die sukses van die gebruik van IKT vir projekte in die ontwikkelingsveld te verhoog. Die GBOR gebruik die vermoënsbenadering om uiting te gee aan die rol van die teorie oor die sosiale vorming van tegnologie. Sodoende word 'n positiewe bydrae gelewer om mense en tegnologiebelange te integreer deur 'n beter begrip van die verhouding tussen wetenskaplike uitnemendheid, tegnologie-innovering en sosiale welstand.

As 'n teorie van ontwerp en aksie lewer die GBOR 'n bydrae tot die skep van kennis. Die nuwigheidsfaktor van die GBOR lê in die toepassing van die kombinasie van ontwerpwetenskapnavorsing en IKT vir ontwikkeling, die gebruik van joernale as self-dokumentasietegniek vir data-insameling, gevolg deur 'n ontwerp-en-dink werkwinkel en onderhoude. Die effektiwiteit van die GBOR en die nut vir die gemeenskap van gebruikers word gedemonstreer deur die deelnemende benadering om die gemeenskap deur fasilitering te ondersteun om oplossings te vorm wat hulle van waarde ag, die bemagtiging wat hulle deur die aktiwiteite ervaar en die impak van die oplossing as 'n uitbreiding van keuse.

Nota: 'n Seleksie van referaatopsommings: Studentesimposium in die Natuurwetenskappe, 2–3 November 2017, Universiteit van Pretoria, Suid-Afrika. Reëlingskomitee: Prof Rudi Pretorius (Departement Geografie, Universiteit van Suid-Afrika); Dr Hertzog Bisset (Suid-Afrikaanse Kernenergie-korporasie – Necsa); Prof Marilé Landman (Departement Chemie, Universiteit van Pretoria).